

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут**

Кафедра економіки та міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Наталія ЗАМКОВА

10 березня 2021 р.

**ПРОГРАМА
вступних фахових випробувань**

освітній ступінь

«бакалавр»

галузь знань

05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальність

051 «Економіка»

Вінниця 2021

ВСТУП

Програма вступного випробування з фахових дисциплін зі спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка бізнесу» для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» підготовлена на основі освітньо-професійної програми та є науково-методичним документом, який забезпечує комплексний підхід до оцінки рівня теоретичної та практичної підготовки студентів до професійної діяльності.

Мета вступного випробування - визначити обсяг та рівень теоретичних знань, практичних навичок та вмінь з профільюючих дисциплін у галузі економіки, планування та організації економічної діяльності підприємств.

Програма складається з наступних розділів:

- Вступ.
- Основний зміст (Економіка підприємства, Податкова система, Планування та організація діяльності підприємства, Бухгалтерський облік).
- Критерії оцінювання.
- Список рекомендованих джерел.

1 ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Розділ 1. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Підприємство як господарюючий статутний суб'єкт. Напрями його діяльності. Поняття економічного суверенітету, самоокупності, рентабельності, самофінансування. Класифікація підприємств та характеристика їх видів. Економічні особливості різних видів підприємств.

Мета функціонування підприємства на ринку. Поняття головної цілі підприємства. Класифікація цілей та вимоги до їх формування. Стратегічні та тактичні цілі, їх характеристика та особливості реалізації.

Планування як процес. Принципи планування та їх характеристики. Поняття плану, класифікаційні ознаки та види планів. Методи планування, їх характеристики. Стратегічне планування.

Зміст, завдання та місце виробничої програми в системі господарських планів підприємства. Показники виробничої програми: товарна, валова, чиста, умовно-чиста, нормативно-чиста, реалізована продукція. Поняття внутрішньозаводського та валового обороту.

Поняття «виробнича потужність підприємства». Динамічні показники виробничої потужності: вхідна, вихідна, середньорічна виробнича потужність.

Поняття економічних ресурсів та ресурсного потенціалу підприємства. Складові частини ресурсного потенціалу, їх характеристики та взаємозв'язок у процесі виробництва.

Суть та завдання матеріально-технічного забезпечення підприємства. Склад матеріальних ресурсів і їх характеристика. Запаси матеріально-сировинних ресурсів підприємства, їх необхідність та призначення.

Поняття основних фондів підприємства як елемента матеріальних ресурсів. Характеристика складу основних фондів за різними класифікаційними ознаками. Фізичний та моральний знос основних фондів.

Види амортизації, їх характеристика та призначення у відтворювальному процесі. Показники, що характеризують стан та рух основних фондів.

Трудові ресурси підприємства та їх характеристика за кваліфікаційними ознаками. Продуктивність праці робітників: поняття та методи оцінки. Методи нормування витрат праці на підприємстві. Системи оплати праці та їх характеристика.

Науково-технічний прогрес як основа розвитку та інтенсифікації виробництва. Основні напрями науково-технічного прогресу.

Сутність понять «витрати», «поточні витрати підприємства», «собівартість продукції, послуг та робіт». Класифікація поточних витрат підприємства. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення.

Сутність доходів підприємства, їх призначення, склад та джерела утворення. Сутність прибутку, його значення в діяльності підприємства, джерела утворення. Показники прибутку та рентабельності, фактори, що впливають на рентабельність діяльності підприємства.

Поняття ефективності діяльності підприємства. Поняття конкурентоспроможності підприємства та продукції, їх взаємозв'язок та взаємообумовленість.

Розділ 2. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Сутність та види податків. Поняття і функції податків. Принципи та елементи оподаткування. Класифікація податків та їх характеристика.

Податкова політика та її характеристика. Суть, значення та роль податкової системи у складі державних доходів. Податкова політика та її характеристика. Склад податкової системи України. Порівняльна характеристика податкових систем в економічно розвинених державах світу.

Державна податкова служба України. Завдання, принципи та структура побудови податкової служби. Функції податкової служби. Права та обов'язки працівників органів державної податкової служби. Основні поняття податкової дисципліни. Податкова міліція.

Податок з доходів фізичних осіб. Об'єкти та суб'єкти оподаткування. Сукупний оподаткований дохід. Ставки податку та порядок його адміністрування.

Податок на прибуток підприємств. Суб'єкти оподаткування податком на прибуток. Валовий дохід. Валові витрати. Амортизаційні відрахування. Ставки податку, порядок його сплати та нарахування.

Земельне та майнове оподаткування. Платежі за землю. Державне мито.

Податок на додану вартість. Платники та об'єкти оподаткування. База оподаткування. Оподаткування за нульовою ставкою. Порядок нарахування та сплати податку. Бюджетне відшкодування ПДВ. Акцизний збір. Ввізне та вивізне мито.

Оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Порядок оподаткування за спрощеною системою.

Розділ 3. ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Система планів підприємства, сутність планування, стратегічне і поточне планування. Порядок розробки планів.

Виробнича програма підприємства. Особливості розробки виробничої програми.

Виробнича потужність, різновиди виробничої потужності, методика обчислення. Матеріально-технічне забезпечення виробництва. Планування потреби в сировині та матеріальних ресурсах. Запаси і їх

регулювання. Потреби підприємства в трудових ресурсах. Планування чисельності та продуктивності праці. Методи обчислення фондів оплати праці. Виробнича інфраструктура. Планування потреби підприємства в інструментах, ремонті обладнання, енергообслуговуванні, транспортному обслуговуванні підприємства. Розробка плану збуту. Планування реклами. Планування собівартості продукції. Складання кошторису на виробництво. Планування потреби в фінансових засобах. Планування прибутковості підприємства. Планування витрат на оновлення продукції. Планування інвестицій. Бізнес-планування. Організації виробництва. Типи виробництва. Поняття виробничого процесу. Розрахунки операційного циклу за різних способів поєднання операцій. Методи організації виробництва. Регулювання виробничих процесів. Просторове розміщення виробничого процесу.

Система обслуговування виробництва. Організація трудових процесів. Формування якості та забезпечення конкурентоспроможності продукції. Виробнича стратегія та проектування структурних змін. Оперативне управління виробництвом.

Розділ 4. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Метод бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського обліку. Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів. Бухгалтерський баланс як елемент методу. Мета складання балансу. Зміст та побудова балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу. Балансове рівняння. Значення балансу.

Рахунки та подвійний запис як елементи методу бухгалтерського обліку. Поняття та побудова рахунку бухгалтерського обліку. Активні рахунки, їх характеристика та будова. Пасивні рахунки, їх характеристика та будова.

Сутність подвійного запису господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку. Кореспонденція рахунків. Бухгалтерські записи (проведення), їх види. Порядок визначення оборотів і сальдо по активних і пасивних рахунках.

Контрольне значення подвійного запису.

Документація як елемент методу бухгалтерського обліку. Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Значення документації. Вимоги до складання первинних документів. Класифікація документів за призначенням, порядком та місцем складання, іншими ознаками. Інвентаризація, оцінка і калькуляція як елементи методу бухгалтерського обліку

Сутність інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку. Цілі та завдання інвентаризації. Види інвентаризації.

Організація інвентаризаційної роботи на підприємстві. Постійно діючі та робочі інвентаризаційні комісії, їх склад та функції. Загальний порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей.

Бухгалтерський облік основних господарських процесів. Загальна характеристика процесу придбання матеріальних цінностей. Облік процесу придбання необоротних активів. Документальне оформлення операцій з придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Оцінка основних засобів при придбанні за плату. Характеристика рахунків з обліку придбання основних засобів. Відображення придбання основних засобів у системі бухгалтерських рахунків.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Сутність облікового циклу на підприємстві. Первинний, поточний та узагальнюючий облік. Облікові реєстри та їх класифікація. Хронологічний, систематичний та комбінований записи в бухгалтерському обліку. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення.

Форми бухгалтерського обліку: сутність та види. Характеристика журнальної форми обліку. Види журналів. Головна книга. Характеристика спрощеної форми обліку. Види відомостей та їх призначення. Шахова відомість. Характеристика машинно-орієнтованих форм бухгалтерського обліку: переваги та недоліки. Сутність облікової політики підприємства. Функції керівника і головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Форми організації бухгалтерського обліку.

2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

1 Тестування триває 1 годину (60 хвилин).

2 Білет письмового тестування з фахових дисциплін складається з 50 закритих тестових завдань. Вступнику потрібно обрати лише одну правильну (найбільш повну) відповідь.

3 Якщо відповідь на тест надана правильно, то виставляється максимальний бал (4 бали).

4 Якщо відповідь на тестові завдання є неправильною, то виставляється 0 балів.

5 Максимальна сума балів, яку може набрати абітурієнт, складає 200.

6 Мінімальна сума балів з випробування дорівнює 100.

7 Факт ознайомлення вступника з правилами проведення тестування та інструкцією засвідчується його особистим підписом на обкладинці бланку тестових завдань. Будь-які позначки на бланку тестових завдань, які можуть дешифрувати роботу вступникові робити суворо заборонено.

3 СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства

1. Гетьман О. О. Економіка підприємства : Навч. посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
2. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
3. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. 2-ге вид., перероб. та допов. К. : Центр учбової літератури, 2012. 304 с.
4. Економіка підприємства / О. І. Андрусь, Н. Я. Бойчук, М. В. Вербицька та ін. 2-ге вид., стер. – К. : Ельга - Н КНТ, 2009. 780 с.
5. Економіка підприємства ресторанного господарства : опорний конспект лекцій / уклад.: В. Г. Міска, С. П. Гаврилюк. К. : КНТЕУ, 2009. – 122 с.
6. Економіка підприємства : опорний конспект лекцій / авт.: Н. М. Гуляєва, І. О. Чаюн, Г. М. Богославець, Л. Л. Стасюк, І. Ю. Бондар, С. І. Губар. – К. : КНТЕУ, 2010. – 120 с.
7. Економіка підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, І. О. Чаюн, Г. М. Богославець, Л. Л. Стасюк, Г. В. Ситник, О. В. Корольова-Казанська. – К. : КНТЕУ, 2010. – 120 с.
8. Економіка підприємства: збірник тестів і задач : навч. посібник / А. В. Шегда, Т. Б. Харченко, Ю. А. Сагайдак, Л. О. Пашинок. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.
9. Економіка та фінанси підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, Г. М. Богославець, О. В. Корольова-Казанська, Г. В. Ситник, Л. Л. Стасюк, І. О. Чаюн. – К. : КНТЕУ, 2011. – 131 с.
10. Економіка та фінанси підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, Г. М. Богославець, О. В. Корольова-Казанська, Г. В. Ситник, Л. Л. Стасюк, І. О. Чаюн. – К. : КНТЕУ, 2014. – 131 с.
11. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач : навч. посібник / Л. О. Лігоненко, І. В. Височин, О. В. Корольова-Казанська та ін. – К. : КНТЕУ, 2011. – 336 с.
12. Захарченко В. І. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій) : навч. посібник / В. І. Захарченко, М. М. Меркулов, Л. В. Ширяєва. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 144 с.
13. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 728 с.
14. Іванов В. Б. Потенціал підприємства : наук.- метод. посібник / В. Б. Іванов, О. М. Кохась, С. М. Хмелевський. – К. : Кондор, 2009. – 300 с.

15. Іванюта П. В. *Управління ресурсами та витратами : навч. посібник / П. В. Іванюта, О. П. Лугівська ; за ред. С.М. Іванюти. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.*
16. Калініченко О. В. *Економіка підприємства : практикум : навч. посібник / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник. – К. : Кондор, 2012. – 600 с.*
17. Кривов'язюк І. В. *Підприємство в умовах ринку : навч. посібник / І. В. Кривов'язюк. – К. : Кондор, 2009. – 840 с.*
18. Маслак О. І. *Економіка промислового підприємства : навч. посібник / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйова. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 172 с.*
19. Нестерчук Ю. О. *Економіка підприємства : навч.-метод. посібник / Ю. О. Нестерчук, С. А. Сегеда. – Вінниця : Едельвейс і К, 2014. – 372 с.*
20. *Організація виробництва на підприємствах харчової промисловості : підручник / Т. Л. Мостенська, І. А. Бойко, І. М. Болотіна та ін. – кер. кол. авт. і наук. ред. д.е.н., проф. Т. Л. Мостенської. – К. : Кондор, 2012. – 492 с.*
21. Петренко М. І. *Економіка підприємства : навч. посібник / М. І. Петренко, А. Г. Драбовський, В. М. Петренко ; під заг. ред. М.І. Петренка. – Вінниця : Консоль, 2010. – 510 с.*
22. Турпак І. В. *Основи економіки та організації підприємництва : навч. посібник / І. В. Турпак, В. І. Турпак, С. А. Жуков. – К. : Кондор, 2012. 270 с.*
23. Шлійко А. В. *Економіка підприємництва на ринку товарів і послуг : навч. посібник / А. В. Шлійко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. 376 с.*
24. Яркіна Н. М. *Економіка підприємства : навч. посібник / Н. М. Яркіна. К. : Ліра-К, 2013. – 497 с.*

2. Податкова система

1. Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. *Податкові системи зарубіжних держав: навч. посіб. за заг. ред. П.В. Мельника. К.:Кондор.2012. 222с*
2. Захожай В.Б., Литвиненко Я.В., Захожай К.В., Литвиненко Р.Я. *Система оподаткування та податкова політика: навч. посіб.К.:ЦНЛ.2006.468с.*
3. Іванов Ю.Б., Котляров Є.Н. *Податкова система. Екологічні податки: навч. посіб.Харків:ХНЕУ.2011*
4. Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В., Субботович Ю.Л., Тропіна В.Б. *Податкова система: навч. посіб. за ред. І.О. Лютого.К.:ЦУЛ.2009.*

5. *Оподаткування в Україні: навч. посіб. за ред. Н.І. Редіної .К.:ЦУЛ. 2010.-544с.*
6. *Фрадинський О.А., Петришина О.В. Податкова система. Хмельницький: ХНУ, 2011.*
7. *Податковий кодекс України / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>Бечко П.К. Податковий менеджмент. Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009. 288 с.*

3. Планування діяльності підприємства

1. *Внутрішній економічний механізм підприємства : навч. посібник / П. В. Круш, С. О. Тульчинська, Р. В. Тульчинська та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 206 с.*
2. *Живко З. Б. Контрольно-ревізійна діяльність. Конспект лекцій. Модуль 1 і 2 : навч. посібник / З. Б. Живко, В. І. Франчук, М. О. Живко. – К. : Алерта, 2008. – 444 с.*
3. *Організація і планування на підприємстві : Навч. посібник / Г. А. Семенов, В. К. Станчевський, М. О. Панкова та ін. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 528с.*
4. *Бочко О. Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навч. посібник / О. Ю. Бочко, В. Ф. Проскура. – К. : Кондор, 2012. – 218 с.*
5. *Іванова В. В. Планування діяльності підприємства : Навч. посібник / В. В. Іванова. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 472с.*
6. *Планування діяльності підприємства : навч. посібник / [А. Ф. Бурик, О. М. Світовий, О. Г. Мачушенко, А. В. Роєнко, І. С. Кравець]. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 260 с.*
7. *Планування і контроль на підприємстві : навч. посібник / М. Данилюк, О. Лесюк, Р. Бойчук та ін. ; за ред. М. О. Данилюка. – Львів : Магнолія 2006, 2009. – 531 с. – (Вища освіта в Україні).*
8. *Планування та контроль на підприємстві : опорний конспект лекцій / авт. О. М. Кульганік. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2014. – 78 с.*
9. *Планування та прогнозування в умовах ринку : Навч. посібник / В. Г. Воронкова, С. Л. Катаєва, А. М. Ткаченко та ін. ; За ред. В.Г.Воронкової. – К : Професіонал, 2006. – 608с.*
10. *Головка В. І. Фінансово-економічна діяльність підприємств: контроль, аналіз та безпека : Навч. посібник / В. І. Головка, А. В. Мінченко, В. М. Шарманська. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 448с.*

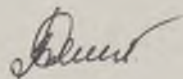
4. Бухгалтерський облік

1. *Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посібник 6-те вид., допов. Київ : Алерта, 2010. 402 с.*

2. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посібник за ред. Р.Л. Хом'яка, В.І. Лемішовського. 7-ме вид., доп. і перероб. Львів : Інтелект-Захід, 2008. 1224 с.
3. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика : навч. Посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. – 608с.
4. Лишилєнко О. В. Бухгалтерський облік : підручник 3-тє вид., переробл. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 670 с.
5. Практикум з бухгалтерського обліку : навч.-практ. посібник 2-е вид., випр. та допов. Київ : Професіонал, 2009. 392 с.
6. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. Посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 688 с.
7. Сахарцева І.І. Бухгалтерський облік : навч. посібник з виконання практичних задач. Київ : Кондор, 2010. 554 с.
8. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика : монографія Київ : Центр учбової літератури, 2013. 304 с.
9. Сук Л.К. Бухгалтерський облік : навч. посібник 2-ге вид., переробл. і допов. Київ. : Знання, 2008. 507с.
11. Шило В.П. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії : навч. посібник. Київ: Кондор, 2011. 172 с.

УХВАЛИЛИ

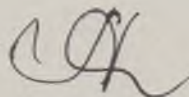
Завідувач кафедри економіки
та міжнародних відносин

В. Хачатрян

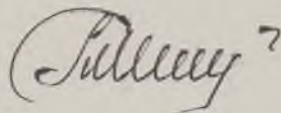
ПОГОДЖЕНО

Голова фахової
атестаційної комісії

Л. Сікорська

Начальник навчально-
методичного відділу

Т. Шевчук